

Voorstel aan de gemeenteraad

Verordening leges 2027

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	S. Altindag
Kenmerk	34177789
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening leges 2027 vast te stellen, met daarin de volgende aanpassingen:
 - a. Aanpassing van de tarieven met de jaarlijkse berekende inflatie conform de op concernniveau vastgestelde batenindexatie (3,6%), met uitzondering van tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt.
 - b. Het compenseren van de op concernniveau vastgestelde verlaging van de productiviteitsnorm bij de relevante producten met een legesverhoging van 1,8%.
 - c. **Paragraaf 2. Programma Betrouwbare overheid** Het verhogen van de tarieven van de eenvoudige huwelijken naar een kostendekkend niveau zijn conform Voorjaarsnota 2024 met 10% geïndexeerd boven op de jaarlijkse indexatie, in totaal met 13,6%.
 - d. **Paragraaf 2. Programma Betrouwbare overheid** Het toevoegen van lid 2 bij artikelen 16 en 18
 - e. Juridische context Het toevoegen van een artikel uit de nieuwe wet op de Nederlandse identiteitskaart en het wijzigen van het artikel van de Paspoortwet
 - f. **Paragraaf 4, Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed** – tarieven voor inname openbare grond: te verhogen met 45% bovenop de indexering en gewijzigde productiviteitsnorm om 100% kostendekkendheid te bereiken.
 - g. **Paragraaf 5. Veilige stad** – Horeca Het verhogen van de tarieven voor horeca conform de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024 (zie paragraaf 4.5 Opbrengstverhoging A. Kostendekkendheid leges).
 - h. **Paragraaf 5. Veilige stad** – tarieven voor gokken: te verhogen met 52% bovenop de indexering en gewijzigde productiviteitsnorm om 100% kostendekkendheid te behouden, overeenkomstig de ambitie uit motie 228 van 2017.
 - i. **Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen** – toevoegen artikel 20: Dit gaat over gedeeltelijke teruggave van leges indien een aanvraag voor het splitsen van woonruimte wordt ingetrokken.
 - j. Juridisch-technische en/of redactionele wijzigingen aan te brengen, voor zover daarbij geen inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Jaarlijks wordt de verordening leges geactualiseerd. Met dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd de tarieven voor 2027 vast te stellen. De legestarieven zijn aangepast met de batenindexatie (3,6%), de lagere productiviteitsnorm (1,8%) en conform de besluiten in de Voorjaarnota 2025

Context

Aanleiding

Jaarlijks worden, tegelijk met de programmabegroting, de belastingverordeningen voor het komende kalenderjaar aan de raad aangeboden. Het wettelijke uitgangspunt (Gemeentewet) is dat de leges niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn. Een overzicht van de kostendekkendheid van de leges is opgenomen in de begroting, paragraaf Lokale heffingen. De bevoegdheid tot het vaststellen of wijzigen van de legesverordening en tarieventabel ligt bij de gemeenteraad.

Juridische context

Artikel 216 van de Gemeentewet bevat de bevoegdheid van de gemeenteraad om belastingverordeningen vast te stellen.

Artikel 229 van de Gemeentewet is de wettelijke basis voor de legesverordening. Op grond van dit artikel kan een gemeente onder andere rechten heffen voor het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Onder rechten worden mede verstaan de leges.

Artikel 9 Wet op de Nederlandse identiteitskaart en artikel 7 van de Paspoortwet bepalen dat een burgemeester of gezaghebber rechten kan heffen voor het verrichten van handelingen ten behoeve van de aanvraag van een reisdocument.

Artikel 156 van de Gemeentewet maakt mogelijk dat de raad de bevoegdheid tot aanpassing van de legesverordening onder strikte voorwaarden kan overdragen.

Beslistermijn

Voor inwerkingtreding van de verordening per 1 januari 2027 is besluitvorming door de gemeenteraad uiterlijk eind december 2026.

Beoogd effect

Hiermee kan een vergoeding worden gevraagd voor gemeentelijke dienstverlening.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

De Verordening leges wordt jaarlijks vastgesteld, conform de [Nota lokale heffingen](#).

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Besispunt	
1	De Verordening leges 2027 vast te stellen, met daarin de volgende aanpassingen: - Aanpassing van de tarieven met de jaarlijkse berekende inflatie conform de op concernniveau vastgestelde batenindexatie (3,6%), met uitzondering van tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt. - Het compenseren van de op concernniveau vastgestelde verlaging van de productiviteitsnorm bij de relevante producten met een legesverhoging van 1,8%. Paragraaf 2. Programma Betrouwbare overheid Het verhogen van de tarieven van de eenvoudige huwelijken naar een kostendekkend niveau zijn conform Voorjaarsnota 2024 met 10% geïndexeerd boven op de jaarlijkse indexatie, in totaal met 13,6%. Paragraaf 2. Programma Betrouwbare overheid Het toevoegen van lid 2 bij artikelen 16 en 18 - Juridische context Het toevoegen van een artikel uit de nieuwe wet op de Nederlandse identiteitskaart en het wijzigen van het artikel van de Paspoortwet

	f. Paragraaf 4, Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed – tarieven voor inname openbare grond: te verhogen met 45% bovenop de indexering en gewijzigde productiviteitsnorm om 100% kostendekkendheid te bereiken. g. Paragraaf 5. Veilige stad – Horeca Het verhogen van de tarieven voor horeca conform de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2024 (zie paragraaf 4.5 Opbrengstverhoging A. Kostendekkendheid leges). h. Paragraaf 5. Veilige stad – tarieven voor gokken: te verhogen met 52% bovenop de indexering en gewijzigde productiviteitsnorm om 100% kostendekkendheid te behouden, overeenkomstig de ambitie uit motie 228 van 2017. i. Paragraaf 6, Ontwikkelen en wonen voor iedereen – toevoegen artikel 20: Dit gaat over gedeeltelijke teruggave van leges indien een aanvraag voor het splitsen van woonruimte wordt ingetrokken. j. Juridisch-technische en/of redactionele wijzigingen aan te brengen, voor zover daarbij geen inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden.
Argumenten	
1.1	<u>Hiermee worden de tarieven, conform de Nota lokale heffingen, aangepast aan de jaarlijkse inflatie rekening houdend met een wettelijke maximum.</u> Jaarlijks wordt de verordening leges geactualiseerd. De tarieven zijn aangepast met de batenindexatie (3,6%). Dat geldt niet voor de tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt, zoals de tarieven voor reisdocumenten en rijbewijzen in paragraaf 2 van de tarieventabel. Deze tarieven worden vastgesteld op het wettelijk maximum.
1.2	<u>Hiermee wordt aangesloten bij de bijgestelde productiviteitsnorm.</u> De productiviteitsnorm is in april 2026 door de concerndirectie geactualiseerd. De nieuwe norm geeft een realistischer beeld van het aantal uren dat jaarlijks beschikbaar is voor legesplichtige werkzaamheden. De aanpassing staat los van de inzet of prestaties van medewerkers. Om de financiële gevolgen hiervan op te vangen, worden de tarieven van de relevante producten met 1,8% verhoogd.
1.3	<u>Hiermee worden de tarieven, voor eenvoudige huwelijken conform de Voorjaarsnota 2024, gefaseerd verhoogd om de opbrengsten te verhogen en de kostendekkendheid van de verordening te doen toenemen</u> In de Voorjaarsnota van 2024 is besloten om de kostendekkendheid van deze leges voor eenvoudige huwelijke stapsgewijs in 3 jaar naar 100% kostendekkendheid in 2027 te brengen. Hierdoor zijn de kosten met 10% extra geïndexeerd, naast de jaarlijkse indexatie, dus in totaal 13,6%.
1.4	<u>Hiermee wordt aangesloten bij een landelijke wetswijziging rond de Nederlandse Identiteitskaart.</u> De Nederlandse Identiteitskaart krijgt een eigen wet met onderliggende regelgeving. Hierdoor zijn de artikelen 16 en 18 over reisdocumenten aangevuld met lid 2 specifiek voor de Nederlandse identiteitskaart. Ook de juridische context is hierop aangepast.
1.5	<u>Hiermee wordt aangesloten bij de actualiteit rond de vergunningaanvragen voor het gebruik van gemeentegrond.</u> De kostendekkendheid van vergunningaanvragen voor het gebruik van gemeentegrond neemt af. Om de tarieven voor deze vergunningen op een kostendekkend niveau te houden stellen we voor om de tarieven verhogen met 45%. Hieronder valt de plaatsing van bouwsteigers, kranen en andere objecten in de binnenstad en elders in de gemeente Utrecht als het langer dan 4 weken is en meer dan 15m2 wordt gebruikt. Is dat niet het geval, dan is het vergunningsvrij en zijn er geen kosten aan verbonden. Aanvragen die gedaan worden zijn complexer geworden

	omdat er met meer zaken rekening moet worden gehouden om de juiste waarborgen te bieden op het gebied van bijvoorbeeld verkeershinder, gebruik van groen of parkeerdruk. Daardoor kost dit gemiddeld meer tijd dan voorheen.
1.6	<u>Hiermee worden de tarieven voor horeca, conform de Voorjaarsnota 2024, gefaseerd verhoogd om de opbrengsten te verhogen en de kostendekkendheid van de verordening te doen toenemen</u>
	In de voorjaarsnota 2024 is besloten om de kostendekkendheid van de legesgroep horeca stapsgewijs in 3 jaar naar 100% kostendekkendheid in 2027 te brengen. Om de laatste stap van het ingroeipad van de VJN 2024 te zetten, bevat deze legesverordening een tariefstijging van 45% in deze legesgroep. Dit is conform het eerdere ingroeipad en dit voorkomt dat er nog algemene middelen nodig zijn voor horeca. We geven er de voorkeur aan om alle legestarieven binnen deze productgroep in gelijke mate te verhogen zodat we bestaande ondernemers die een vergunning willen wijzigen of nieuwe ondernemers met een nieuwe vergunning gelijk behandelen. De tarieven worden hierdoor relatief hoog in vergelijking met andere steden maar in andere steden worden horecaverunning vaak afgegeven voor een bepaalde termijn terwijl dit in Utrecht voor onbepaalde tijd is. Bovendien wordt er gewerkt om de regels van een aantal categorieën horeca te verruimen zodat deze groep niet langer leidinggevendens hoeft bij te schrijven.
1.7	<u>Hiermee worden de tarieven voor gokken overeenkomstig de ambitie uit motie 228 van 2017 op kostendekkend niveau gehouden.</u>
	Om de leges voor gokken kostendekkend te laten blijven is een verhoging nodig van de legestarieven in deze productgroep. De ambitie om leges op kostendekkend niveau te krijgen is eerder uitgesproken door de raad in motie 228 van 2017. Bovendien willen we gokken ontmoedigen omwille van de negatieve effecten. Om dit niveau van kostendekkendheid te bereiken, stellen we een tariefverhoging voor van dit product van 52%.
1.8	Door toevoeging van artikel 20 wordt een eerdere onbedoelde verwijdering hersteld.
	In de legesverordening 2026 is het tarief voor gedeeltelijke teruggave van leges bij het intrekken van aanvragen voor het splitsen van woonruimte per abuis verwijderd. In de nieuwe legesverordening is dit opnieuw toegevoegd
1.9	Door technisch-juridische wijzigingen wordt de verordening actueel gehouden.
	Bij de vaststelling van een nieuwe legesverordening worden ook juridisch-technische en redactionele wijzigingen doorgevoerd. Deze hebben geen inhoudelijke gevolgen, maar verbeteren de leesbaarheid, corrigeren verwijzingen en nummeringen en zorgen voor consistentie met wet- en regelgeving.

Financiën

De gemeente Utrecht brengt voor verschillende dienstverlening aan burgers leges in rekening. De raming van de legesbaten is gebaseerd op de tarieven die zijn opgenomen in de legestabel 2026 en een prognose van de aantallen vergunningen en andere diensten voor 2027. De batens en lasten van deze leges zijn in de paragraaf Lokale heffingen opgenomen en in de programmabegroting verwerkt.

Vervolg

Nadat de raad de verordening heeft vastgesteld wordt deze gepubliceerd op overheid.nl. Het nieuwe tarief wordt met ingang van 1 januari 2027 in rekening gebracht.

Samen stad maken

'Gemeente aan zet' van toepassing, er is niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Communicatie

De nieuwe tarieven worden naast publicatie op overheid.nl gemeld op de website van de Belastingssamenwerking.

Niet-Referendabel

Dit raadsvoorstel is niet-referendabel omdat het een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum).

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Verordening Leges 2027

Bijlagen informatief

-